



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 307/08-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. októbra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť T. K., Š., zastúpeného advokátom JUDr. V. K., M., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. D 2085/2000, Dnot 363/2000 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť T. K. o d m i e t a .

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júna 2008 doručená sťažnosť T. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. D 2085/2000, Dnot 363/2000. Sťažnosť bola doplnená podaním sťažovateľa doručeným ústavnému súdu 30. júna 2008.

Zo sťažnosti vyplýva, že v roku 2000 začalo okresným súdom konanie o dedičstve po poručiteľovi Š. G., ktorý zomrel ..., predmetom ktorého bol jeho novoobjavený majetok. Prerokovaním uvedeného dedičstva bol poverený súdny komisár JUDr. J. E., B.

Počas doby trvania tohto konania sa sťažovateľ *„neustále stretával s tým, že porušovateľ základného práva vydával nesprávne uznesenia o prejednaní dedičstva, ktoré odvolací súd vždy zrušil a vec vrátil porušovateľovi na ďalšie konanie“*.

Podľa sťažovateľa predmetná vec nebola okresným súdom prerokovaná v primeranej lehote, v dôsledku čoho nemohol *„užívať majetok, ktorý je predmetom dedičstva (pozemky v urbáriáte, ktorý vyplácal podiely v neoprávnenej výške inej osobe)“*.

S ohľadom na uvedené bol podľa sťažovateľa *«porušený aj čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, a to najmä v nadväznosti na logický výklad vety „Dedenie sa zaručuje“ (aj vzhľadom na ust. čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd – konanie porušovateľa porušilo moje právo na ochranu majetku a moje právo na pokojné užívanie majetku ako fyzickej osoby – vlastníka, t. j. dediča poručiteľa, vzhľadom na znenie ust. § 460 Občianskeho zákonníka v aktuálnom znení – „Dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa). Proti uvedenému konaniu porušovateľa základných práv som sa snažil brániť aj sťažnosťou na predsedu Okresného súdu v Žiline.»*

Sťažovateľ vzhľadom na uvedené navrhol, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že okresný súd svojím konaním vo veci vedenej pod sp. zn. D 2085/2000, Dnot 363/2000 porušil jeho základné právo podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 150 000 Sk a náhradu trov právneho zastúpenia.

## II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. D 2085/2000, Dnot 363/2000.

### **1. K namietaným prietahom v konaní okresného súdu**

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza, že v dedičskej veci vedenej po nebohom Š. G. konanie prebieha už vyše 8 rokov, preto sa nápravu snažil sťažovateľ dosiahnuť tým, že 9. júna 2008 napísal aj sťažnosť predsedovi okresného súdu, v ktorej žiadal, aby sa vo veci konalo.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila táto podmienka, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 9. júna 2008 sťažnosť na prietahy predsedovi okresného súdu, v ktorej inter cetera uviedol: „... *podávam sťažnosť na prietahy v konaní, nakoľko mám zato, že osemročné konanie, ktoré doteraz neskončilo právoplatným rozhodnutím, porušuje moje základné práva a slobody. Žiadam o urýchlené*

*vybavenie.*“

Ústavný súd opakovane vyslovil, že v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v konaní pred všeobecným súdom, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje preukázanie využitia právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov [platného do 31. marca 2005 (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“)] a od 1. apríla 2005 podľa § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní v zmysle citovaných zákonov zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietáhov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietáhov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prietahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“.

Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí

vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky“.

V súvislosti s tým ústavný súd poznamenáva, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu 9. júna 2008, t. j. v krátkom čase pred dorúčením sťažnosti ústavnému súdu 12. júna 2008 (sťažnosť bola napísaná 13. mája 2008, t. j. ešte pred podaním sťažnosti predsedovi okresného súdu, pozn.), sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným priet'ahom vo veci samej (m. m. IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05, IV. ÚS 194/05).

Na základe týchto zistení ústavný súd dospel k záveru, že v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, a preto ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne I. ÚS 233/08).

Navyše ústavný súd z vyžiadaného súdneho spisu okresného súdu nezistil, že by sťažovateľ podal v tomto konaní prípadne návrh na odňatie poverenia notárovi ako súdnemu

komisárovi alebo či sa sťažoval na notára podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, ktorý bol poverený dedičstvo prejednať.

## **2. K namietanému porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy**

Sťažovateľ taktiež namietal porušenie jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, avšak okrem citácie poslednej vety čl. 20 ods. 1, t. j. že „dedenie sa zaručuje“, neuviedol, akým konaním malo k porušeniu tohto práva dôjsť.

Sťažovateľ je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, ktorý pozná náležitosti sťažnosti v konaní pred ústavným súdom pri individuálnej ochrane základných práv a slobôd obsiahnuté v § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde.

Sťažnosť v tejto časti neobsahovala zdôvodnenie, preto ju ústavný súd odmietol v tejto časti aj pre nedostatok náležitostí predpísaných zákonom (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2008